СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РК LVII. Ч. 2. ДЖЕРЗІ СИТИ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 4-го СІЧНЯ 1949. No. 2. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, JANUARY 4, 1949 VOL. LVII.

ТРИ ЦЕНТИ в Зл. Д. Америки; ПЯТЬ ЦЕНТІВ Закордоном. Тел. „Свободи": BErgen 4-0807 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

НОВИЙ КОНГРЕС ПІД ЗНАКОМ РЕОРГАНІЗАЦІЇ ПАРТІЙНИХ СИЛ

Вашингтон, 3. січня. — На сьогодні пороблено підготову до реорганізації 81-го конгресу, коли він зійдеться на перше засідання в полудне. Тому, що конгресмени, вибрані Демократичною партією, мають велику більшість, вони якстій мають розпочати боротьбу за здобуття могутньої Комісії Правил, яка є рішальною при назначуванні, які справи мають мати першенство в конгресі. Дотеперішній провід в цій комісії був у руках Республиканської партії і вона не легко здасть свої позиції. Одначе тому, що в палаті репрезентантів є 118 нових членів, а в сенаті 18, нові люди можуть причинитися багато до перемоги демократів. Та між самими демократами є розхождення в думках над зміною поступування в самій комісії і тому заповідають деяку боротьбу унутрі демократичної більшости. З другого боку між республиканцями панує невдовілля з теперішнього політичного проводу, який спочиває в руках сен. Роберса А. Тефта й вони хочуть перевести реорганізацію своїх сил.

Без огляду на уклад партійних сил конгрес має перед собою велетенську програму, бо президент хоче вийти з домаганням перевести в життя цілу платформу на яку він кандидував при виборах. Його послання буде виголошене ним самим коли він особисто явиться в середу 5 січня на спільнім засіданні обох конгресових палат з промовою „Про Стан Юнії (Нації)". Загально думають, що президент не буде скривати думки завести нове оподаткування для сфінансування своїх велетенських замислів. Ці замисли він буде виявляти ступнево, а найбільший з них буде оборонний бюджет на 1950 рік. Під теперішню пору президент обстоює видаток 15 більйонів на оборону, одначе на наступний рік бюджет мусить бути підвищений.

КОМІСІЯ ГУВЕРА ЗА ФОРУМ НАД РОБІТНИЧОЮ ПОЛІТИКОЮ

Вашингтон. — Замір департаменту праці перебрати під свою контролю Краєву Раду Робітничих Відносин найшов спротив в Гуверовій Комісії для Реорганізації Уряду. Референт для наладнання відносин між робітниками й підприємцями, д-р Джордж В. Тейлор, вийшов з домаганням, щоб стримати переведення в діло замисл департаменту праці до того, часу аж буде склткана конференція представників підприємців, робітництва й публики для обговорення нового законодавства в робітничих справах. Щойно, коли така дискусія виявить потребу передання Ради Робітничих Відносин департаментові праці ,можна буде це перевести.

КАЖУТЬ, ЩО ЩЕ Й ТЕПЕР Є КОМУНІСТИ В УРЯДІ

Вашингтон. — Комісія неамериканських діянь виявляє, що $17,000,,000, виданих на прослідження комуністичних затій в уряді не були видані намарне, бо комісія витягнула на денне світло багато справ, які досі були незвісні. Комісія твердить, що має призбирані найбагатші матеріяли про підривну діяльність комуністів в федеральнім уряді, головно в таких установах, як в армії, фльоті й дипломатичнім корпусі. Комісія того переконання, що ще й тепер є комуністи на ключевих урядових становищах і тому заходить потреба безупинного викривання всяких подробиць з їхнього діяння.

А.Ф.П. ЗА СКОРОЧЕННЯ ТИЖНЯ ПРАЦІ ДО 30 ГОДИН

Вашингтон. — Американська Федерація Праці приготовляє кампанію за скорочення тижня праці до 30 годин, коли б так прийшло до ослаблення теперішнього промислового руху. Цю справу має на увазі Деніел В. Трейсі, предсідник Братства Електричних Робітників, приналежного до А.Ф.П. Він приписує теперішнім промисловим розмах виконанні Пляну Маршала. Коли буде покінчений цей плян, тоді прийде зменшення числа варстатів праці, а це може бути причиною довшого безробіття. На такий випадок треба буде скоротити тиждень праці, щоб усі робітники могли мати хоч коротшу працю для втримання життя. Трейсі є головою „Комітету Стороження", вибраного на конвенції А.Ф.П.

ФАРМЕРСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОТИ ФОРЕСТАЛА

Вашингтон. — Краєвий Фармерський Союз зажадав усунення секретаря оборони Джеймса Форестала тому, що він „нерозважно кидає" справою мира й війни. Предсідник Краєвого Фармерського Союзу, Джеймс Г. Патон, зажадав, щоб на місце Форестала назначити „людину цивільну з цивільним наставленням і серцем". Зокрема він зажадав назначення на становище секретаря оборони д-ра Френка П. Грамагама, президента університету Норт Каролайна або Елиса Арнала, недавнього губернатора стейту Джорджії.

ЖІНКИ ОРГАНІЗУЮТЬСЯ ДЛЯ ВПЛИВУ НА КОНГРЕС

Вашингтон. — Зогляду, що в новім конгресі засідає в сенаті перша жінка з вибору й кілька жінок-репрезентаток, американські жінки, зорганізовані в Дженерал Федерейшен оф Вименс Клобс почали акцію за підтримання таких справ, у яких жінки мають спеціяльний інтерес. Вони прикладають велику вагу до здоровя, мешкання, освіти, добродійности і законів про рівноправність жінок. З огляду на найновіші військові пляни, жінки розвинули акцію в Жіночім Комітеті для Тривалого Миру. Ця організація стоїть в опозиції до Міжнародної Ліги Миру й Свободи. Усі ці справи будуть відзеркалені в конгресі як тільки конгресменки будуть заприсяжені й будуть готові до праці.

Перший виборний президент у Порто Ріко

Сан Хуан, Порто Ріко, 2. січня. — Луїс Муноз Мартін обняв урядування як перший виборний президент в історії цієї країни, яка зараховується до територій Злучених Держав. На інавгурації явилося 120,000 людей. Президента Злучених Держав заступав Оскар Л. Чапман, підсекретар внутрішніх справ. Він відчитав послання президента Трумана, в якому висловлена думка, що інавгурація президента Мартіна, це дальший крок у змаганні до цілковитого самоврядування, яке є ідеалом американської політики супроти всіх територіяльних посілостей. През. Мартін у свою чергу запевняв, що він має на думці тільки службу народові.

КОРЕЯ ФОРМАЛЬНО ПРИЗНАНА НЕЗАЛЕЖНОЮ.

Вашингтон. — Уряд південної частини Кореї, яка опинилася після війни під окупацією Злучених Держав, дістав формальне признання незалежности від американського уряду. Головою уряду в Кореї є тепер Сингман Ргі, якого влада розтягається на 21,000,000 населення. Північна частина Кореї обіймає 9,000,000 населення, яке опинилося під комуністичним режімом. Короткий комунікат Білого Дому в справі признання незалежности Кореї заповідає висилку спеціяльного репрезентанта з рангою амбасадора до цієї країни. У комунікаті находиться згадка, що законний уряд має обняти владу в цілій Кореї, а це вказує, що й там запанувала „холодна війна", яку почали Совети проти Західних націй.

ТРАГІЧНА СМЕРТЬ ВІКТОРА БОЖОКА, УПРАВИТЕЛЯ „НОВОГО ШЛЯХУ".

Винипег, Ман., Канада. — Телеграфічно повідомлено, що в пятницю 25 грудня на шляху Торонто Гемилтон згинув в автомобілевій катастрофі Віктор Божок з Гемилтону. Його товариш Володимир Зварич важко покалічений. Віктор Божок був єдиним сином загально відомих українських громадян Петра й Анни Божок. Він був відомий з своєї діяльности в організації МУН. Перед війною був студентом Саскачеванського університету, з вибухом війни вступив до канадської армії, по війні став управителем „Нового Шляху", єдиного українського півтижневика в Канаді. („Новий Шлях").

ПРОТЕСТ КОМІТЕТУ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ ПРОТИ ЗАСУДІВ НА ВОЯКІВ УПА В БРАТИСЛАВІ.

Винипег. — Комітет Українців Канади подав до Обеднаних Держав протестаційну телеграму проти присуду смерти на чотирьох вояків УПА, що його видав державний суд в Братиславі 29 листопада 1948 р. КУК протестує проти суджения вояків Української Повстанської Арімії як звичайних злочинців і прохає О. Д. взяти засуджених під опіку Міжнародного Червоного Хреста. Зміст телеграми подано теж до відома премієра уряду Канади, амбасадора Канади в Празі, Комітету Права Людини при О. Д. та вислано до них прохання за інтервенцію.

ВТЕЧА КИТАЙСЬКОГО ГЕНЕРАЛА ДО ЧЕРВОНИХ ЗМЕНШУЄ НАДІЇ НА ЗАМИРЕННЯ.

Гонг Конг, 3. січня. — Тут повідомлено, що маршал Лі Че-шен, відомий як один з керівників т. зв. „Куомінтанського революційного комітету на вигнанні", таємно висмикнувся з цього міста ще в дні 27-го грудня м. р. та втік до опанованого комуністами Північного Китаю. Маршала Лі Чі-шена вважалося за головну особу, що могла б відіграти рішальну ролю в замиренні між китайськими націоналістами і комуністами. Після його втечі зменшилися й надії на замирення, для якого з боку китайського уряду в останніх днях пороблено цілий ряд конкретних заходів.

НЕВІДОМІ ЛІТАКИ БОМБАРДУВАЛИ ЄРУСАЛИМ.

Єрусалим, 3. січня. (АП). — Воєнні літаки неозначеної національности вчора вночі два рази бомбардували Єрусалим, заподіявши деякі пошкодження та поранивши щонайменше 5 осіб. В Тель Авів з ізраїльського боку заявили, що на випадок ствердження, що це були єгипетські літаки, тоді ізраїльська авіяція у відплату бомбардуватиме Каїро.

Тіто заповідає перемогу „національного комунізму"

Білгород, 2. січня. — Югославський премієр, маршал Тіто, виголосив вчора по радіо новорічне звернення до югославського народу, стверджуючи, що югославяни історично і психологічно неспосібні перед ніким „плазувати як плазуни" і тому вони видержуть в своїй теперішній боротьбі проти створеного Москвою Комінформу і наостанці переможуть, як перемогли своїх дотеперішніх ворогів. Тіто зокрема виступив проти комуністичної концепції, що „ціль освячує засоби", заявляючи, що „великі речі ніколи не можуть бути збудовані брудними засобами и нечесним шляхом". Після недавного виступу в парляменті, це була чергова промова Тіта, що свідчить про остаточний розрив між комуністичною Югославією та Советським Союзом і його сателітами. Виступ і „тези" Тіта закордонна преса розцінює як творення нового „національного комунізму", що цілком не є новий і був відомий в Україні м. і. під назвою „шумськізму" вже тоді, як про Тіта ще ніхто нічого не знав.

СВЯТКУЮТЬ РІЧНИЦЮ ПОНЕВОЛЕННЯ БІЛОРУСІ.

Москва, 3. січня. (АП). П Московська преса віддала вчора багато місця повідомленням про святкування тридцятої річниці з дня поневолення Білорусі та проголошення Білоруської ССР. В святкуваннях в Мінську взяла участь окрема делеґація з Москви, очолювана Шверніком.

ЗМІНЕНО РІШЕННЯ ПРО ДЕПОРТАЦІЮ 400 УКРАЇНЦІВ З АНГЛІЇ

Ню Йорк Таймс, у виданні з 31 грудня м. р., подав таке повідомлення свого кореспондента з Лондону:

„Сьогодні під сильною сторожею 77 українців подорожували до Гарвіч, в дорозі до Німеччини. Між ними були і такі, що робили голодний страйк, протестуючи проти їх депортації до Німеччини. Їх вивезено автобусом з табору біля Шеффілд і з Лондону вони виїхали потягом до порту. Тридцятьдвох з депортованих, які відмовилися їти добровільно, мали зв'язані назад руки. Депортовано тільки добровольців і тих, що їх міністерство внутрішніх справ (Гоум Офіс) визнало за людей з незадовільним характером".

Початково британський уряд задумував депортувати біля 400 неспосібних до праці бувших полонених вояків Української Дивізії, переважно хворих та інвалідів. Це своє рішення британський уряд в останній хвилині змінив, у висліді наполегливих старань очолюваного Б. Панчуком Союзу Українців у Великій Британії. В цій самій справі інтервенювали теж центральні представництва американських і канадійських українців. Самі українські робітники в Британії почали були протестаційний голодний страйк. Українські протести проти цеї депортації піддержували теж деякі британські організації, зокрема Шотландська Ліга Свободи.

АРАБСЬКІ НАМАГАННЯ БЛЬОКАДИ НА СЕРЕДЗЕМНОМУ МОРІ.

Валета, Мальта, 3. січня. — Два дні тому воєнний корабель під ізраїльським прапором зупинив на Середземному морі британський торговельний паропляв, що був в дорозі до Гаїфи. Опісля стверджено, що це був єгипетський воєнний корабель та що це була перша спроба встановити арабську контролю скерованого до Ізраїля мореплавства на Середземному морі. Араби шукали за 500 жидівськими емігрантами, що в останньому мали виїхати з Европи до Палестини.

БУРМА ЗАПОВІДАЄ СВОЮ УЧАСТЬ У ВІЙНІ В ІНДОНЕЗІЇ.

Рангун, Бурма, 3-го січня. (АП). — Бувший премієр Бурми, Ба Мас, заявив вчора, що до Індонезії вкоротці будуть вислані бурмські експедиційні війська з метою боротьби проти голандців. Ця експедиційна бригада буде створена з досвідчених в боях бурманців, що в році 1945 боролися проти японців, та з бувших вояків Індійської Національної Армії, яка воювала разом з японцями проти союзників.

ВАТИКАН ВІДКИНУВ МАДЯРСЬКУ ПРОПОЗИЦІЮ ПЕРЕГОВОРІВ

Рим, 3 січня. Апостольська Столиця відкинула вчора пропозицію мадярського уряду щодо безпосередніх переговорів в справі статуту Католицької церкви в Мадярщині. Ватикан стверджує, що він не може розглядати мадярської пропозиції, як довго примас кардинал Міндсенті перебуває в тюрмі. Рівночасно підкреслюється, що Ватикан повністю покриває дотеперішню діяльність заарештованого мадярськими властями кардинала. Виявляється, що мадярський уряд звернувся в останньому до Ватикану, пропонуючи безпосередні переговори в справі відповідного оформлення правного положення Католицької церкви в тій країні, „не зважаючи на особисту справу кардинала Йосипа Міндсенті". У ватиканських колах називають цю пропозицію „хлоп'ячим маневром", головною ціллю якого не тільки не є справжнє бажання наладнати єтосунки з Ватиканом, але навпаки, скомпромітувати кардинала Міндсенті, створити позірність вини кардинала за дотеперішній стан церкви на Мадярщині, отже практично використати Ватикан проти нього самого. Відкидаючи пропозицію мадярського уряду, в урядовій ватиканській ноті стверджується, що Апостольська Столиця вважає заарештування кардинала Міндсенті обидою не тільки заарештованого „князя церкви", але й самої церкви, яка не може йти на компроміс в своїх основних справах.

ЗАХІДНІ СОЮЗНИКИ РОЗГЛЯДАЮТЬ ПРОЄКТ НІМЕЦЬКОЇ КОНСТИТУЦІЇ

Франкфурт над Майном, 3 січня. Політичні спеціялісти американських, британського і французького військових управлінь Німеччини розглядають перший проєкт німецької конституції, що його приготовила конституційна Асамблея Західної Німеччини в місті Бонн. Проєкт формально не має характеру конституції, а тільки „основного права", що повинно втратити свою силу „того дня, як увійде в силу конституція, прийнята вільно вибраною, вільно рішаючою національною Асамблеєю цілої Німеччини" — як це сказано в першому параграфі цего проєкту. Він має наскрізь демократичний характер, забезпечує всі основні демократичні вольности і передбачує федеративну побудову західно-німецької держави в тимчасовому окупаційному стані.

БОЛЬШЕВИКИ „НАВЕРНУЛИ" 23 НІМЕЦЬКИХ ОФІЦЕРІВ

Берлін, 3 січня. Колишній член штабу розбитої в Сталінграді армії маршала Павлюса, генерал Волтер Шрайбер, що в останньому перебіг від Совєтів в американську зону, заявив, що на всіх 2,500 взятих в Сталінграді в полон німецьких офіцерів большевикам пощастило навернути на комунізм тільки 23. Їх „перевиховувано" повних шість років і тепер вислано до Німеччини, де вони мали б допомогти Москві здійснювати її політичні цілі. Між „випробувано наверненими" був теж ген. Шрайбер, що втік від совєтів, як тільки трапилася нагода.

ЕВРОПЕЙСЬКА РАДА ПЛЯНУ МАРШАЛА ВСТАНОВИЛА БЮДЖЕТ НА НОВИЙ РІК

Париж, 3 січня. Европейська Рада Пляну Маршала встановила бюджет на новий 1949-1950 адміністраційний рік, передбачуючи необхідність американської допомоги охопленим цим пляном країнам у висоті 4,347,000,000 долярів, отже на 528,000,000 менше, в порівнанні з попереднім бюджетом. В офіціяльному повідомленні стверджується, що це є мінімальна сума і без видатків на саму адміністрацію. Рада прохатиме Конгрес ЗДА, щоби він ухвалив цю суму в повній висоті.

ЗАПОВІДАЮТЬ $500,000,000 ДОПОМОГИ ДЛЯ ГРЕЦІЇ

Атени, 3 січня. Тут з авторитетних джерел заявляють, що президент Труман пропонуватиме Конгресові ухвалення дальшої господарської і військової допомоги для Греції у висоті 500,000,000 долярів. В цю суму мала б бути включена і ця частина, яка припаде Греції з фондів з пляну Маршала.

ФРАНЦУЗЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ ЗАКІНЧИВ СВОЮ СЕСІЮ

Париж, 3 січня. Французький парлямент тільки вчора ввечорі закінчив свою сесію 1948 року, відкладаючи дальші наради до 11-го січня. До найважливіших рішень цеї сесії належить ухвалення бюджету, в якому передбачені видатки балансуються з приходами, щонайменше на папері. Під час дебат часто приходило до гострої виміни думок між представниками поодиноких партій, виявляючи виразно, що внутрішньо-політичне положення тої країни ще далеке від стабілізації.

„КВІН МЕРІ" НА МІЛИНІ

Лондон, 3 січня. Великанський пасажирський корабель „Квін Мері" був попав в страшний гураган, що викинув його на мілину недалеко французького порту Шербург. Корабель і подорожні не зазнали ніяких пошкоджень. Перебувши на мілині до чергового приливу моря, корабель легко відчалив і вчора вже заплив до порту Савтгемтон.

ДОМАГАЮТЬСЯ ВИЯСНЕННЯ СПРАВИ ПОЛОНЕНИХ

Берлін, 3 січня. Згідно з постановами чотиро-державного договору, всі полонені з другої світової війни мали бути звільнені найпізніше до 31-го грудня 1948 року. Проте, в цей день в Совєтському Союзі було ще понад пів мільйона полонених німців. У звязку з цим, західні союзники приготовляють окремі ноти до совєтського уряду, домагаючись виясненя в цій справі. Гівночасно совєтський шеф штабу в Німеччині, ген. Куркіяненко, пробував зі свого боку обвинувачувати західних союзників, що це вони, мовляв, держать ще полонених.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Сити і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
Число з понеділка (англійською Частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582.

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НЕ ВІДСТУПАТИ ВІД ПРИНЦИПІВ

„Самовизначення народів це найсильніша зброя, яку маємо до застосування проти диктатур справа і зліва'", пише Ню Йорк Таймс з 31 грудня м.р., у звязку з подіями в Індонезії, зазначуючи, що ці події повинні тепер стати доброю науковою для демократій. Населення Індонезької Республики, кажеться далі, мало довір'я до демократичних потуг та проголошених ними принципів про самовизначення народів, одначе тепер гірко на тому довір'ю завелося, як його країна впала жертвою чужої мілітарної окупації. Голандські війська намагаються здусити силою націоналістичний рух, який спирався на світову опінію, в цьому теж і на приречення Злучених Держав. Одначе американський нарід, пише цей часопис, стоїть далі твердо при принципі Атлантійського Чартеру, що народи мають право вибрати собі форму правління, під якою вони хочуть жити, та що це відноситься до усіх народів, де вони не жили б та який не був би колір їхньої шкури: чорний, брунатний, чи білий.

Найважнішою є одначе така заввага часопису:

„Коли тільки уряд Злучених Держав іде на компроміси щодо цього принципу, як це зробив його представник в Раді Безпеки в 1947 році, він не поступає згідно з американською спадщиною... Коли тільки ідемо з яких би то не було причин на компроміси щодо цього принципу — в Европі, Африці, в Азії, Латинській Америці — ми тим дуже себе ослаблюємо, Як віримо, що демократія добра для нас, то мусимо вірити, що вона добра теж і для інших".

Компроміс з 1947 року, про який тут згадка, полягає в тому, що американський представник в Раді Безпеки, як і представники інших демократій не виявили сильної руки коли голандці розпочали тоді мілітарну акцію в Індонезії.

Порушена цею газетою проблема має глибоке й широке значення. Вагу цього розуміє чи не найкраще український нарід, що піднявшись по першій світовій війні до волі й своєї державности, теж довір'яв американському президентові Вилсонові та Злученим Державам, що врочисто проголосили право народів на національне й державне самовизначення. Що з цього вийшло, всі добре знаємо. Український нарід був обкрадений з цього права і не зважаючи на море пролитої крови впав жертвою московської, польської та інших агресій. Були тоді щасливі народи, як от чехи і поляки, чи литовці, естонці та латвійці, що їхнє право самовизначення Аліянти обороняли. Одначе супроти українського народу, найбільшого з усіх, що мали право до цього принципу, Аліянти, включно з Америкою, слова не додержали. Тоді теж Ню Йорк Таймс, ні подібні йому інші світові газети, не писали нічого такого про право старого й культурного українського народу до самовизначення, як пишуть нині про мало відомі азійські народи в Індонезії, чи деінде. Та тверда школа останніх десятків років навчила й їх, що високі принципи проголошується на те, щоб їх здійсняти, та що треба міряти всі народи одною міркою. Як виявляється, самовизначення народів є теж і нині добрим і справедливим принципом для всіх країн і всіх народів, тільки треба, щоби демократії держались цього принципу і не робили ніяких компромісів з тими, що цей принцип нарушують.

Передумови успіху української політики

Теперішне політичне положення в світі та наявність великої української політичної еміграції в країнах поза залізною заслоною створюють без сумніву пригожу обстановку й відкривають великі можливості для української визвольної політики на міжнародному терені. Основна провірка тих обставин і можливостей, правильна оцінка цілого їх комплексу та відповідні висновки і їх практичне застосування є одною з головних передумов успіху. На початку нового року хотілося б, тому, зробити бодай короткий перегляд та дати бодай загальну оцінку цего положення та ще чіткіше з'ясувати собі де стоїмо і куди та з чим ідемо. При цьому важливі не так власні міркування і здогади як насамперед конкретні події та більше чи менше відомі для широкого загалу факти.

Загальне міжнародне положення вже навряд чи потребує сьогодні окремої аналізи. Про нього найкраще говорить сума фактів тількищо минулого року. Світоглядові і політичні суперечности між демократичними країнами, з Америкою на чолі, та Советським Союзом не тільки не злагіднилися, але навпаки, вони загострилися до тої міри, що збройний конконфлікт вже сьогодні видається чи не єдиною можливою розв'язкою. Проте, це в жадному разі не означає, що війна мусить бути, або що мусить бути вже завтра чи за рік. Одне є певне, що західні демократії твердо рішені впорядкувати світ, все рівно якою ціною — коштом миру чи війни, як це заявив минулого року президент Труман. Таке саме тверде рішення на свій лад править за ціль советської політики. Немає сумніву, що демократії воліли б заплатити ціну миру і це вони практично роблять. Але на ту ціну не дуже погоджується другий, советський партнер. У висліді, підготовка для заплати ціни війни по обох боках є для кожного очевидна. Без огляду на те якими засобами і якою ціною, коштом миру чи війни, теперішній конфлікт раніше чи пізніше мусить бути полагоджений і в цьому заключається база української визвольної політики на міжнародному терені, тоді як факт поневолення і змагання до визволення є її причиною і ціллю.

Україна, подібно як і інші поневолені советською Росією народи, є — так сказати б — по обох боках і в обох таборах. Фізично, зі своєю людською масою та господарськими ресурсами, вона силою факту і проти своєї волі є по советському боці. Але морально, своїм наставленням та своїми змаганнями Україна є без сумніву по боці демократичних союзників. Це її положення і опреділення засвідчується безупину однаково, як самою советською окупаційною політикою в Україні, так і геройчною та жертвенною визвольною боротьбою українського народу. За головну ціль української політики на міжнародному терені мусить правити змагання добитись якнайширшого зрозуміння і визнаня цих фактів. Тільки тоді геройчна боротьба українського народу на його рідній землі матиме своє необхідне доповнення в міжнародній площині. Українська визвольна боротьба потребує всебічної допомоги і піддержки. Вона їх одержить тільки тоді, як матиме відповідне зрозуміння в світі. Українська політична еміграція мусить відіграти тут рішальну ролю і тільки тим вона може себе виправдати перед Україною і перед світом. Це величезне завдання, що його не винесе на своїх плечах жадна окрема політична партія чи група і з яким може справитись тільки весь зорганізований, сконсолідований і відповідальний загал еміграції та цілим своїм поступуванням, від щоденного життя починаючи а на „високій політиці", отже відповідальних та резперезентативних міжнародних виступах кінчаючи. Україна не має своїх вільних акредитованих амбасадорів в світі. Цю ролю мусить відіграти політична еміграція і вона її відіграє тільки тоді, як вона в цілости, і зокрема її представники, будуть свідомі того і за це в найвищій мірі відповідальні.

Після закінчення другої світової війни положення України погіршилось ще більше, бо немає вже ані клаптика бодай дещо вільної української землі, де могло б ще свобідно розвиватися вільне українське життя. Але натомість набагато поліпшились можливості української визвольної політики закордоном. В теперішньому положенні Україна вже не може бути предметом торгу між великими потугами та різними їх групами. Тепер є тільки два цілком виразні табори і ставка між ними не йде за шматки, але за все. Йдеться про те, чи світ має жити вільно, чи підкорятись диктатурі, йдеться про демократію і тоталітаризм.

На початку сказано, що характер теперішнього конфлікту є ідеологічний і політичний. З цего факту мусять бути пороблені відповідні висновки і для української політики на міжнародному терені. Правильно, український нарід бореться за свою суверенність за свій власний спосіб життя на своїй землі. Ми твердимо, що цей спосіб життя і ті цілі української боротьби це демократія. Українська політична еміграція мусить це світові практично доказати, наявно виказати це своїм власним життям і своєю поведінкою.

В недавньому минулому під цим оглядом було ще багато недостач. Поодинокі групи змагались між собою за право представництва і змагались не завжди демократичними методами. Яку вартість мало, скажімо, доказувати, що одна чи друга група є виразником української визвольної боротьби, коли американець чи англієць спостерігав цю групу і приходив до висновку, що вона в його демократичному розумінні є „но ґуд"? Не можна забувати, що в західній політиці України не береться окремо, але тільки в цілому комплексі проблем. Крім того, українська справа заплутана в західних очах ще всілякими сусідсько-українськими проблемами. В дальшому, представник заходу сам не знає — в більшості — ані України ані українського народу як цілости і він оцінює їх крізь призму того, що бачить. Свій висновок „но ґуд" у відношенні до одної провідної особи чи групи, він часто підсвідомо переносить і на цілий нарід. „Но ґуд" передається від одного до другого і воно не тільки впливає на загальну опінію, але й на наставлення рішальних людей.

Створення Української Національної Ради в минулому році може стати базою до поліпшення цього стану. Тому з тривогою доводиться відмітити, що в останньому часі серед української еміграції знову заіснували деякі події, що є „но ґуд" ані в очах західного світу ані для української справи як такої. Що більше, в деяких виданнях в останньому часі можна знову спостерегти ці зловісні теоретизування, що вже раз малощо не завели цілу українську справу під дурного хату.

Таких і подібних прикладів можна б наводити багато. Їх може спостерегти кожний уважний член української спільноти і проти таких шкідливих проявів треба рішучо боротися. Окреме завдання і відповідальність тут спадають на українську пресу, що перша повинна формувати українську політичну думку та бити на тривогу там, де бачить загрозу. Тільки така загальна сторожність створить пригожу внутрішню базу для успішної політичної акції на міжнародному терені.

Лев Ясінчук.

НА ГРАНІ РОКУ

Розглядаючи пройдений шлях украінької еміграції в Австрії, нагадується гірський потічок, що випливає на рівнину. Зразу жене свою запінену воду з шумом і булькотом та перевертами, розтручує каміння й вириває прибережні корчі, а з досягненням рівнини устатковується, сповільняє біг і правильно, тихенько несе свою гладку воду вижолобленим руслом. Так було зразу й серед нашої еміграції (на ділі, то ми тут все ще тільки перехідні скитальці!). Всьо починалося нагально; зо свіжою енергією. З одного боку життєві потреби вимагали впорядкування й розбудови, а з другого боку — деякі енергійні та амбітні одиниці бажали виявити себе, чи станути на переді. Було багато метушні, з якої виростало неодне більше то менше правильне, чи проминаюче діло.

Приглядаючись збоку теперішньому побутові, необзнакомлений міг би його навіть не назвати життям, хіба може — буттям, пробуванням, себто застоєм. Але застояла вода воняє, на ній твориться зелене жабориння. В нашому побуті того непомітно. Це тільки повітря прочистилося, профільтрувалося; стало нас менше, кожний прояв прийняв свою форму й життя йде своїм правильним коритом, тихесенько, без гомону, але — з вислідом. На вигляд (а може й на ділі) нема голосного захоплення, розійшлися фанфаронадні бульки, зникла театральна поза, але залишився обовязок супроти народу, який виконують солідно до цього покликані. Очевидно, що покликані тільки одиниці, піддержувані загалом більше, чи менше видатно.

...Безперечно, що є вже чимало потомлених від давлячих злиднів. Велика пайка тих, що й не думали колинебудь здати свою волю, звинули сьогодні свої приватні житла й перенеслися до таборів, де животіння вправді нудне, одноманітне, але зате безклопітне, дарове.

Давніше — то й у таборах „кітлувало"; йшли негодування, свари. Сьогодні й тут усьо притихло й тому звичайна щоденна робота йде без розголосу, але неменше успішно: чи це буде школа, хор, театральний гурток, чи курс якого нового перешколу.

Австрійські скитальці не створили нічого особлившого, але не затратили українського духа, не потеряли молодого нарибку, не притупили своєї віри в можливі досягнення народу, що час до часу проявляється яснішим блеском в одному чи другому місці.

Недавно відбувся в Інсбруці „авторський вечір", в якому, дебютували молоді адепти пера. Не було їх багато; заледви пятьох що виступали з прозою й поезією. Не всі вони стояли на однаковому рівні, але всі виявили, що таки захоплює їх не чужинний блеск, тільки своя рідня українська тематика. В деяких зарисувався навіть неабиякий талант. На всякий випадок — явище дуже відрадне, коли серед скитальчих злиднів трапляються ще молоді люди, що не йдуть на бездоріжжя, не стають байдужими, рівнодушними, тільки в своїх норах таки запопадливо працюють над собою, й для народу. (Незабаром мав би відбутись такий вечір старших робітників пера).

Коли нам бувало попадала в руки українська преса з Німеччини, то ми дивувалися, що в ній деколи розбіралося зовсім поважно становище деяких польських публіцистів до питання будучої державної приналежности „спірних" українських земель, себто — ні менше ні більше — тільки західноукраїнських областей. Недавно займалася тією справою й польська газета в Австрії („Глос Польскі"). Дарма, що це було в лагідній і загальниковій формі, то нас цей виступ таки схвилював. Не саме це хвилювало, що **поляки** нічого не навчилися й живуть як непритомні — ніби на якійсь позаземній планеті, але те, що **шкода з ними тепер балакати на ті теми.** Щоб з ними балакати, треба або вже нам самим мати відповідну силу, або щоб хтось посторонній дав їм доброго прочуханця або наказав: „Мовчіть, так має бути!" А то вони впродовж своєї історії так розвезлися, що їм завжди здається, що цілий світ мусить поступатися їхнім забаганкам. Давай їм Польщу, і то на заході — скільки можна захопити, а на сході — бодай таку, як була! И на Польську Соціялістичну Партію недобрі, що вона, „впродовж останніх двох років дає виразно до пізнання, що шляхом призного порозуміння Східні Землі можуть бути віддані ще неіснуючій сьогодні Україні й Білорусі". „Неіснуючій сьогодні..." Сліпі. Коли так, то чи Польща інакше існує? Але їм і в гадку не прийде поставити собі таке питання. Ціла ця балачка виринула з приводу проголошення т. зв. „Декларації Порозуміння Демократичних Партій" (Міколайчик і компанія). В тій „декларації" порушена справа західних польських кордонів (на Одрі й Найсі) в 17 рядках, а питання східних кордонів тільки в шістьох віршах і то — на думку, поляків — неясно.

(Докінчення на стор. 3-тій).

Дати важливіших подій в українському житті в році 1948.

В УКРАЇНІ.

Січень: 11. Шведська преса подала вістку про нову чистку в Україні, головно в культурній ділянці. На з'їзді письменників в Києві та з цеї нагоди московська преса заговорила про нові „націоналістичні ухили" в літературі. До „ухильників" зараховано на цьому з'їзді вже і Максима Рильського за те, що „втікає від дійсности".

11. У Варшаві засуджено на кару смерти українця Михайла Іщука під закидом участи в акції УПА.

24. В Києві відбулася надзвичайна сесія Верховної Ради Української РСР з нагоди 30 річчя з дня створення там советської республіки. На сесії Хрущов і Молотов закликали до безпощадної боротьби проти націоналістів.

24. Американська преса в повідомленнях через Китай подала обширні вістки про масові повстання в Україні проти большевицької окупації.

26. Втікачі з України та переселені з Волині до Чехословаччини потвердили вістки про широкий повстанчий рух в Україні.

Лютий: 21. Британська преса подала вістку про заворушення в Одесі і Харкові.

14. Інтернований в Чехословаччині командант відділу УПА Бурлак-Шигельський і його чотирьох товаришів втекли з кріпости в Кошицях. Після двох днів їх зловлено.

22. Поляки заарештували 22 українців під закидом участи в революційній акції УПА та участи у вбивстві ген. Сверчевского.

24. На домагання Советів в Італії заарештовано цілий ряд скитальників, бувших советських громадян.

27. Повідомлення про акцію УПА на терені Словаччини.

знову подала цілий ряд повідомлень про повстанчий рух на Україн.

Березень: Закордонна преса

Квітень: Советська преса та інші засоби пропаганди повели терористичну кампанію в підготовці каторжних весняних робіт на полях України. Повідомлення про акцію УПА в Карпатах.

Травень: 26. Н. Й. Таймс приніс обширні повідомлення про боротьбу населення Західної України проти советської колективізації.

29. Повідомлення про акцію УПА на Буковині.

Червень: 2. У Варшаві засуджено 9 вояків УПА на кару смерти і 13 на довголітню тюрму під закидом участи в акції УПА, що закінчилася вбивством ген. Сверчевского.

5. Чехословацьке міністерство війни офіціяльно проголосило тривогу перед новою акцією УПА на кордонах Чехословаччини.

Липень: 2. Через Ватикан наспіла вістка з потвердженням смерти епископа Коциловського в большевицькій тюрмі.

6. Советська преса почала знову нападати на українських селян за занедбання в плеканні скоту.

20. Повідомлення про підозрілу смерть Василя Старченка, „одного зі заступників голови Ради Міністрів УРСР".

Протягом цілого місяця окупантська влада безпощадно грабила Україну з нового врожаю.

Серпень: Продовжується грабунок українського врожаю Москвою.

13. На Дунайській конференції в Білгороді британський представник відмовив Москві права говорити в імені України.

В цілому ряді американських та інших газет знову появилися повідомлення про грізний повстанчий рух в Україні.

В американську зону Німеччини пробилися з України поодинокі вояки УПА.

Вересень: На початку місяця в американську зону Німеччини пробилися нові групи вояків УПА.

14. Американська преса подала вістку про УПА, як „армію-привид" в Україні, що є всюди і нігде.

26. У Львові вбито о. Гавриїла Костельника. Вину за вбивство советські джерела скинули на націоналістів.

28. Повідомлення про акцію УПА в південній Україні.

Жовтень: 2. Повідомлення про голод в Карпатській Україні.

6. Советський уряд закрив Київ, Харків та інші міста України для відвідин закордонних представників.

13. Американська преса знову подала вістку про протисоветський революційний рух в Україні („Лук").

14. Британський представник на сесії ОН в Парижі домагався „відкрити Україну для світу", вважаючи це одною з головних передумов міжнародного замирення.

Листопад: 2. в американську зону Німеччини пробилося дві нові групи вояків УПА.

3. Обширні повідомлення з Чехословаччини про советський терор в Україні та самооборону населення і акцію УПА.

15. Американська преса подала з Істамбулу повідомлення про „сотні тисяч повстанців в Україні проти советської влади".

18. В Бртиславі перед державним судом почався процес проти чотирьох вояків УПА.

20. Втікачі зі Советів повідомили про „дикі поля" в поодиноких областях України, спричинені українсько-советською війною.

29. Братиславський суд засудив на кару смерти 4 вояків УПА.

30. Німецький єзуїт, що відвідав нелегально Советський Союз, повідомив про існування підпольної церкви в Україні.

Грудень: 9. Н. Й. Таймс надрукував довше інтерв'ю про УПА та визвольну боротьбу в Україні.

13. В Празі почався інспірований Советами судовий процес проти здогадних членів ОУН, між ними трьох священиків.

16. Н. Й. Таймс, коментуючи советське „вето" проти прийняття до О.Д. Цейлону, ствердив, що Україна не є незалежною державою.

18. В Празі проголошено вирок від 6 місяців до досмертної тюрми на обвинувачених членів ОУН.

21. Американська преса знову подала вістку про советське нищення української культури.

УКРАЇНСЬКА ЕМІГРАЦІЯ.

Січень: 6. Відбувся перший з'їзд українців у Швеції, на якому створено Українську Громаду.

7. Американське управління в Німеччині признало право азилю для інтернованих вояків УПА.

8. В Німеччині умер видатний український громадський і політичний діяч, д-р Павло Лисяк.

22. Українська еміграція обходила річницю проголошення самостійности і соборности Української Держави в 1918 і 1919 рр.

Лютий: 11. Американська преса подала обширну вістку про виступ українців в таборі в Лексенфелді, Німеччина, проти советської репатріяційної комісії.

Протягом місяця продовжувався переселенчий рух українських робітників з Німеччини до Бельгії, Британії та інших країн.

Березень: Дальше впорядкування внутрішньо-політичного життя української еміг-

ПОЕТИ, ПОЕТИ...

(Замісць фейлетону).

Українці народ дуже поетичний. То не значить, що любуються в добрій поезії, що навіть книжки з віршами купують. О ні! Книжку купувати? Пощо? Щоби викинути в „ґарбедж", чи спалити разом з усяким паперовим хламом? То ні! Кинути там „Свободу", що коштує цента, то ще пів біди. (Але ж ті редахтори ненаситні. Видумують ще якийсь місяць преси тай кажуть доплачувати два дуляри на рік! На два дуляри треба працювати цілу годину, або й дві. За два дуляри можна ж купити плящину віски! А тут кажуть таку суму на газету доплачувати! Наші діди платили цента, то чому ми мали б більше платити?).

Та я властиво хочу писати про наш нарід, що то дуже любить писати вірші, а не про „Свободу". Ці вірші, як знаємо, газети друкують з повним підписом, та ще й з адресою поета, мабуть, щоб колись історик літератури немав клопоту з його життеписом. А в нас, Богу дякувати, є про що писати. Є повно всяких річниць, роковин, ювилеїв, торжеств і т. д. Тай пишемо, аж рука тріщить. От надійдуть якісь роковини, а наші поети зараз хапають в руки пера, скуйовджують чуприни, хмурять страшно очі й пишуть — пишуть. А все боєві, патріотичні вірші, та такі вам гарні, що хоч сядь тай плач. Правда, ритм трошки кострубатий, трошки нерівний, такий як подільська дорога з вибоями, з баюрами тощо. Читаєш і мусиш скакати, цілком як через баюри по дорозі. Тай мова нічого собі, тільки з граматикою якось не може погодитися. А вже оте погане „ся", то таки морока з ним. Не знати де його причіпити, з переду, ззаду, чи десь в середині слова. Тай виходить щось так, як той казав:

„Як-им ішов, тро-хим упав, малом я-ся не забив."

Та що там ритм, що там мова! Головне зміст, патріотичний, боєвий зміст. Бо нинішні поети сліз не проливають, ні! Правда, Шевченко проливав пишучи:

Я ридаю, як згадаю діла
незабуті
Дідів наших. Якби їх забути,
Я віддав би веселого віку
половину...

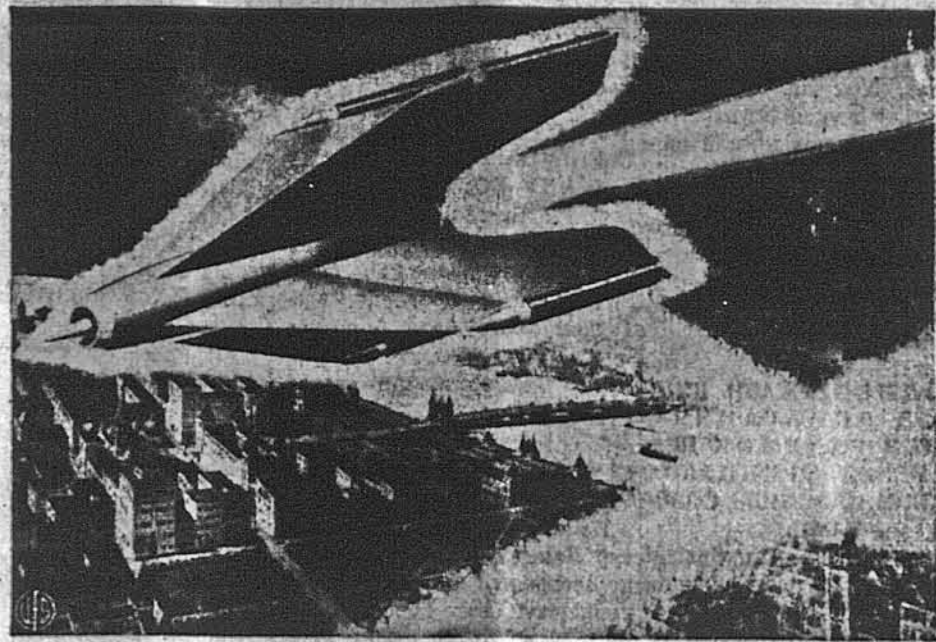
Та це було давно. Сьогодні в поетів сльози висохли, а в очах тільки пімста остала. Сидить собі такий поет спокійненько за повним столом, насуплює брови, сипле іскрами з очей, (для більшого вогню варто б трохи підляти настрій огняною водою) тай грозить усім ворогам України, на ліво і на право, страшною пімстою, ну а кров їх обовязково спускає аж до Чорного моря. Аж ляк збирає, що воно почервоніє, як почервоніла ціла Україна, на жаль не від ворожої, а від нашої власної крови.

І ще звичайно потішають нас поети, що неволя України минеться і що забудеться горе. Ой, ні! Не минеться, а таки ми самі, власними руками мусимо ту неволю „проминути", і то так, як наказав нам Шевченко у свойому Заповіті. А що до горя, то краще нехай не забувається. Ми маємо надто коротку память і нераз забуваємо й те, що належало би памятати до гробової дошки. Тож ліпше нехай наше горе вбється нам гострим терном у саме серце, щоби ми до останнього свойого віддиху працею і жертвенністю манифестували:

Хто ми, чиїх батьків сини,
Ким, защо закуті...

Кохані, рідні поети! Викиньмо наше „поетичне" перо у „ґарбедж" і берім у руки книжку і читаймо, читаймо, і щераз читаймо, щоб хоч пізнати, якою має бути поезія.

М. Коко.

СУПЕРБОМБА — ПРОТИ АТОМОВОЇ БОМБИ. — Вчені й винахідники думають вже над тим, як охоронитись перед атомовими бомбами. Між іншим придумали вже літаючу супербомбу, якої одначе ще не збудували ,але мають її „в голові". Ця фантазія мала б виглядати так, як це бачимо на картині.

НА ГРАНІ РОКУ

(Докінчення зі стор. 2-гої)

„Акти нового забору земель Річипосполитої переведені чужими проти волі й без згоди польського народу, остають неважними і не обовязують польського народу".

Для поляків має бути тільки те „ясним", що з приводу тієї „декларації" проголосила Польська Агенція Телеграфічна з 15. 11. 1948 „З міродайного джерела" (себто з польського уряду в Лондоні), де на кінці говориться, що метою уряду є „незалежна, демократична Річпосполита польська" з границями на заході здовж Одри й Найси, на сході згідно з лінією, устійненою в Ризькому договорі". Іншими словами — згідно з такою лінією, що залишала б за Польщею західньо-українські землі!

Це була б — так сказати б — публична сторінка української еміграції останніх днів цього року. Але є й друга, внутрішня, що її носить у своєму серці кожний скиталець. Це **справа дальшого переселення.** Хто не полінувався прочитати в „Свободі" статтю Василя Кузіва „Д. П. в Европі" (з 16. 11. 1948), чи інж. Д. Кузика „Вже рік їду до Америки..." (10. 11. 1948), той може виробити собі образ духового розположення скитальця. Але ми носимо в собі не образи, але дійсність, з якої ці образи сфотографовані. Трагедія побільшується від того, що всі держави, які виступають у ролі добродіїв тих нещасних „Д. П.", узалежнюють право вїзду в свою країну від невисокого віку скитальців і їхньої фізичної сили. Одинокі Злучені Держави ставлять допущення Д. П. на іншій площині (запорука на мешкання й працю). Але примінювані формальности роблять часто всі надії безвиглядними. Треба цілої стирти документів, яких тепер мало хто може придбати й обтяжують питаннями (СІС ставить 52 питання), від яких людина починає сама собі не вірити, чи вона припадком не є злочинцем! Правда, Америка „попеклася" на комуністах і боїться, щоб ще нові туди не дісталися. Але щодо українців, то слід би переконати кого треба, що хто з них по цьому боці „залізної заслони", той певно вже правовірний.

Доцінюючи вповні всі дотеперішні жертвенні заходи американсько - українських кругів для якнайширшого збереження цієї небувалої в українській історії еміграції, що буде в її анналах записане нелиняючими буквами, все таки скажемо, що заходи відповідних українських чинників мусять іти в тому напрямі, щоб постанови теперішнього закону про допущення Д. П. таки злагідними. Скаже може дехто, що це неможливе. Але ми знаємо, що деякі українсько-американські чинники вважали зразу саму справу допущення еміграції до Америки за неможливу, а все таки вийшло інакше. Тому й в цьому випадку не треба заздалегідь опускати рук.

З тим вяжеться ще одна проблема. Вже й на основі теперішнього закону, тільки до Зл. Держав, беручи теоретично — мали б змогу приїхати люди старші, чи немічні (при формальній забезпеці помешкання й праці). Недавно можна було читати проект американських кругів на уладження десь в Австрії чи Німеччині відповідних приютів для тих немічних і старших, що не могли б ніяк виїхати. Та це було б доцільне тільки в дуже замряченій теорії, а не на ділі. Приймім, що дійсно Австрія, чи Німеччина рішились би дозволити залишитися таким людям у себе. Приймім, що такі приюти американці — вже уфундували. То хто в такому випадку опікувався би тими приютами й вів би їх? Ті старці й немічники? А коли б їх уже не стало, то кому й навіщо залищилися би такі обекти? Тому краще не морочити собі голови такими проектами. Автім — такі приюти повинні бути, але — в Америці. Бо тільки там (теоретично беручи) можуть приїхати люди без обмеження віку й фізичного стану, бо там найдуться завжди українські суспільники-патріоти, що могли б керувати такими приютами. Тому в першу чергу — звернути всю увагу на злагіднення (по змозі) й на поширення переселенчого закону, заки ще не приходить до оружної розправи між ідеями двох світових колосів.

ВИ БАЖАЄТЕ, ЩОБИ ПРО ПРАЦЮ І ДОСЯГНЕНСЯ ВАШОЇ ГРОМАДИ ЗНАЛИ ВСІ ІНШІ. ДОПОМОЖІТЬ ПЕРЕДАТИ ІМ ВІСТІ, ВИСИЛАЮЧИ НЕГАЙНО СВОЮ ДОБРОВІЛЬНУ ДОПЛАТУ ДО ПЕРЕДПААТИ „СВОБОДИ"!

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

Жертви, надіслані на цю ціль, як теж добровільну доплату до передплати „Свободи", потверджуємо з подякою проголошенням в цій рубриці.

Ліста: ч. 39.

Відділ:	Жертва:
Theodore Maceluch	$ 3.00
Philip Yasnowsky	2.00
A. Siniski	2.00
Walter Hiriak	2.00
Іван Стодольний	2.00
Андрій Газда	2.00
B. Kinal	1.50
John Kondub	1.40
J. P. Zelem	1.00
5 Петро Гаврилець	2.00
25 Joseph Tulay	2.00
45 Михайло Мись	2.00
48 Василь Мішко	2.00
50 Іван Кульчицький	2.00
54 Іван Попель	1.50
56 John Paluch	2.00
57 Wasyl Portak	5.00
57 Дмитро Мричко	2.00
76 Йосиф Кучир	3.00
89 Василь Павлюк	2.00
94 Семен Шостак	2.00
97 Іван Долінський	2.00
102 Bieganowsky Dmytro	2.00
102 Йосиф Угрин	1.00
104 Бр. св. О. Миколая	10.00
105 Шагала Григорій	2.00
105 Шийка Михайло	2.00
105 Слободян Теодор	2.00
105 Слободян Дмитро	2.00
105 Волчек Онуфрій	1.00
106 Дмитро Гніздор	1.50
108 Michael Martyniak	5.00
130 Michael Stets	1.00
143 Михайло Онишівський	2.00

Відділ:	Жертва:
146 Т. Карп	2.00
146 П. Стасів	2.00
147 Shatsky Michael	2.00
152 Осип Смагула	2.00
179 Йосиф Хлопин	2.00
185 Михайло Романишин	4.00
206 Яків Процишин	2.00
206 Альбрихт Кость	2.00
206 Дзяман Амброзій	2.00
206 Кучерявка Василь	2.00
206 Кравець Остап	2.00
213 Demkow Paul	2.00
258 Василь Головецький	2.00
266 Василь Михалюк	2.00
275 Anthony Obuchowski	5.00
276 Григорій Лазар	2.00
286 Michael Yanoschak	2.00
296 Michael Bombyk	2.00
296 George Jaroma	2.00
302 John Sherson	5.00
323 Дмитро Янчишин	5.00
323 Сидор Звадюк	2.00
323 Василь Феден	2.00
323 Теодор Боруцький	2.00
344 Микола Костюк	2.00
345 Стефан Коцюба	2.00
364 Michael Lew	2.00
367 Михайло Павлуцький	2.00
370 Н. Плуговський	2.00
383 Лука Сарабун	5.00

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА"

рації під знаком змагань до об'єднання.

З нагоди Шевченківських роковин по таборах українських скитальників влаштовано цілий ряд високомистецьких культурних імпрез.

Квітень: 9. Українці взяли участь в річній конференції міжнародної організації високошкільної молоді „Пакс Романа" в Бельгії.

10. Британці почали звільняти з таборів інтернованих вояків Української Дивізії.

5-12. Величавий „Тиждень Української Культури" в Мюнхені, влаштований старанням европейської місії ЗУАДКомітету під керівництвом адв. Р. Смука.

Травень: Продавжувано консолідаційну акцію серед української еміграції. У Франції і Німеччині відбулися з'їзди українських ветеранів.

Червень: Почалася підготовка для кінцевого оформлення центрального політичного представництва української еміграції.

Українські артистичні групи дали цілий ряд успішних імпрез для чужинців.

Липень: 3-4. Відбувся в Парижі третій конгрес Об'єднання Українських Робітників у Франції.

16-20. Відбулася перша сесія новоствореної Української Національної Ради, до якої увійшли всі важливіші українські політичні партії. Рівночасно переорганізовано т. зв. Український Державний Центр та видано деклярацію в українській справі.

Серпень: Загал української еміграції всіляко заманіфестовував свою солідарність то піддержку УНРаді.

Ведено дальшу підготовку до масового переселенчого руху за океан.

Вересень: 22. УНРада передала Генеральній Асамблеї О. Д. в Парижі меморіял в українській справі.

Жовтень: 28. Виїхав з Німеччини перший транспорт нових імігрантів до ЗДА на підставі нового закону. Між еміґрантами було понад 200 українців.

Листопад: 1. Перший конгрес українців в Бельгії, що відбився широким відгомоном в тій країні.

Українська еміграція маніфестаційно обходила річницю Листопадового Зриву.

Грудень: До ЗДА виїхало дальших два транспорти з новими імігрантами.

22. Повідомлення про американську допомогу в рятунку української колонії на Далекому Сході перед наступом комуністів в Китаю.

АМЕРИКАНСЬКІ УКРАЇНЦІ.

Січень: 11. ЗУАДКомітет почав розбудову своєї місії в Европі, висилаючи туди двох дальших співробітників (Юлію Коник і Василя Гіну).

24. В Ню Йорку відбулися річні збори Дирекційної Ради ЗУАДКомітету.

25. В Ню Йорку відбулося „Свято Української Культури", влаштоване місцевим відділом Наукового Т-ва ім. Шевченка. На святі вручено диплом почесного доктора філософії проф. Кларенсові Маннінґу, признаний йому Українським Вільним Університетом.

20. Успішний виступ піяністки Любки Колесси в Карнеґі Гол; 30. В тій самій залі дала успішний концерт скрипачка Донна Ґресько.

30. ЗУАДКомітет став членом акції Американської Заморської Допомоги та Апелю Об'єднаних Націй для Дітей.

Лютий: 9. ЗУАДКомітет виасигнував 40,000 долярів на харчову і медичну допомогу для найбільш потребуючих українських скитальників.

9. Помер редактор „Народного Слова", Матвій Хандога.

13. В Ню Йорку створено перший Український Переселенчий Осередок при ЗУАДКомітеті.

Березень: 5. Повідомлення про договір ЗУАДКомітету з ІРО, підписаний адв. Р. Смуком в Женеві.

3. Створено три апостольські екзархати для українців католиків в Канаді та призначено двох нових епископів (преосв. Ізидора Борецького і преосв. Андрія Робоцького).

7. Почалися перші звичайні загальні збори Організації Самодопомоги Нової Української Іміграції.

18. З нагоди виступу президента Трумана на спільній сесії обох палат Конгресу, УККомітет вислав йому телеграму, вітаючи рішуче становище президента проти Советів та пригадуючи українську боротьбу.

22.-25. Відбулося річне засідання Головного Уряду УН Союзу, на якому м. і. ухвалено 3,550 долярів на народні цілі.

Квітень: Відкрито канцелярію ПАУКонференції в Ню Йорку та приступлено до видання „Українського Бюлетину" в англійській мові.

Травень: Аргентинський уряд офіціяльно визнав українську національність.

8-9. Відбулися збори Українського Хліборобського Освітного Союзу в Куритибі в Бразилії.

9.-31. У Филаделфії відбулася перша краєва конвенція Українських Американських Ветеранів, на якій створено краєву організацію тої ж назви. Краєвим командантом вибрано адв. Михайла Гинду з Нюарку.

Червень: 6. Старанням окремого Фестивального Комітету українсько - американської молоді митрополитальної округи Ню Йорку і Ню Джерзі відбулося в Ню Йорку величаве Шевченківське Свято.

11. Старанням ЗУАДКомітету і ІРО почалася підготовка української мистецької виставки у Вашингтоні.

15. УККомітет вислав вітальне письмо першому президентові новоствореної держави Ізраїля, Хаїмові Вайцманові, нав'язуючи до української бортьби за визволення.

21. Представники УККомітету з'ясували комісії Републиканської конвенції у Филаделфії українські побажання.

20. Нові українські імігранти в Ню Йорку влаштували „Вечір Української Пісні".

25. Інтервенція УККомітету в справі заарештованих в Італії на советське домагання 26 українців.

Липень: 2. В Ню Джерзі помер композитор Павло Печеніга-Углицький.

1.-2. У Винипеґу відбувся другий конгрес українців-католиків Канади.

2.-4. Відбувся здвиг УНО Західної Канади.

7.-9. Предсвавники УККомітету з'ясували українські побажання до плятформи Демократичної Конвенції у Филаделфії.

18. Посвячено новий український сиротинець у Филаделфії.

20. До Европи виїхав керівник місії ЗУАДКомітету, адв. Смук, що на початку місяця приїхав на наради.

Серпень: 2. ЗУАДКомітет почав масову акцію за допомогу в переселенні українців з Европи до ЗДА.

11. Офіціяльно заповіджено, що „Голос Америки" будеться передавати в українській мові.

25. Повідомлено, що майно УНСоюзу переступило 10,000,000 долярів.

26. Повідомлення про декрет Конґреґації для Східної Церкви про створення нової провінції оо. Василіян в ЗДА.

Вересень: 2. ЗУАДКомітет вислав до Европи перших 1,500 завірень праці і мешкання для нових імігрантів.

4.-6. Відбулася конвенція Ліґи Української Молоді Північної Америки в місті Акрон, Огайо. В програму конвенції входила імпозантна культурна імпреза.

25. Повідомлення, що УН Союз досягнув кількість 50,000 членів.

29. УККомітет вніс до державного департаменту у Вашингтоні „Меморіял про реорганізацію Східної Европи".

Жовтень: 7. Урядова Переселенча Комісія визнала ЗУАД Комітет за співвиконавця нового іміграційного закону.

10. Велика Українська Манiфестація в Нюарку.

23.-25. В Торонті відбулися наради ПАУКонференції в справі скликання світового конгресу українців та піддержки УНРаді.

Листопад: 7. Відбулося оригінальне Листопадове Свято в Ню Йорку з висвітленням спеціяльно приготованої на ту ціль фільми.

12. У Филаделфії відбувся Світовий Конгрес Українського Жіноцтва, на якому створено Світову Федерацію Українських Жіночих Організацій.

26.-28. В Ню Йорку відбулася конвенція Ліґи Української Католицької Молоді в ЗДА.

28. З доручення ЗУАДКомітету виїхав до Европи представник меріленських фармерів, Мр. Періш, для допомоги в переселенчій акції.

Грудень: 2. У зв'язку зі смертним присудом на вояків УПА в Братиславі, УККомітет звернувся каблеграмами до ОД в Парижі та президента Чехословацької республіки, щоби не допустити до виконання вироку.

4. Американсько - українські ветерани пікетували чеське посольство в Ню Йорку на знак протесту проти смертного присуду на вояків УПА в Братиславі,

8. В Алентавн відбувся надзвичайний собор Української Православної церкви в Америці.

22. УККомітет інтервенював у Вашингтоні в справі допомоги для українців в Китаю,

Дати найважливіших подій в світі в 1948.

Січень: 4. Бурму проголошено незалежною республікою, після 60 років залежности від Британії.
30. Вбито Магатму Ґанді, головного борця за незалежність Індії.

Лютий: 2. Президент Труман в Конгресі запропонував законодавство для поширення, зрівнання і забезпечення громадських прав. У зв'язку з цим почалися протести південних стейтів.
6. Америка і Британія встановили німецьке економічне управління для Бізонії.
18. Імон де Валера втратив пост премієра Ірляндії, який занимав продовж 16 років.
25. Комуністи при піддержці Советського Союзу захопили владу в Чехословаччині.

Березень: 10. Таємнича смерть чехословацького міністра закордонних справ, Яна Масарика. Офіціяльно подано, що він поповнив самогубство.
17. Британія, Франція, Бельгія, Голандія і Люксембурґ підписали в Брюсель оборонний союз.

Квітень: Конгрес, проти вета президента, зменшив податки на 4,8 біліонів долярів.
3. Президент Труман підписав закон про Програму Відбудови Европи.
9. Між-Американська конференція в Баготі, Колумбія, та комуністичний бунт в тому місті.
16. Почалася надзвичайна сесія Генеральної Асамблеї О. Д. в справі Палестини.
18. Християнські демократи перемогли комуністів у виборах в Італії.

Травень: 10. Відбулися вибори в американській зоні Кореї, бойкотовані большевиками.
14. Проголошено державу Ізраїля.

Червень: 7. Шостидержавний договір в Лондоні в справі Німеччини.
11. Сенат прийняв резолюцію Ванденберґа про американську допомогу союзникам. 24. Републиканська партія іменувала губернатора Дюї своїм кандидатом на президента і Ворена на його заступника.
24. Совєти почали тотальну бльокаду західних секторів Берліна; Америка і Британія почали повітряне постачання.
28. Розкол між Югославією і країнами Комінформу.

Липень: 15. Демократична конвенція у Филаделфії іменувала Г. Трумана демократичним кандидатом на президента і сенатора Барклі на його заступника.
18. Об'єднані Держави домоглися арабсько-ізраїльського перемир'я в Палестині.

Серпень: 2. Західні дипломати в Москві почали акцію для мирного полагодження Берлінської кризи.
11. Президент Труман підписав закон про позичку на будову приміщення О. Д. в Ню Йорку.

Вересень: 3. Умер д-р Едвард Бенеш, три місяці після того, як комуністи заставили його зрезиґнувати з посту президента республики.
17. В Єрусалимі жидівські терористи вбили посередника О. Д., ґрафа Фольке Бернадотте.
21. В Парижі почалася третя звичайна сесія Генеральної Асамблеї ООД.
26. Західні союзники проголосили Білу Книгу, доказуючи вину Совєтів за зв'язану з Берліном політичну кризу.

Жовтень: 4. Західні союзники передали справу Берліна під розгляд Ради Безпеки ОД.
25. Совєтське вето в Раді Безпеки проти пропозиції компромісового полагодження берлінського спору.
31. Китайські комуністи зайняли Мукден.

Листопад: 2. Гері С. Труман вибраний президентом ЗДА.
12. Міжнародний військовий трибунал на Далекому Сході засудив 25 головних японських воєнних злочинців.
14. Британська престолонаслідниця повила сина.
30. Совєти встановили окреме управління для свого сектора Берліна.

Грудень: 3. Сензаційні відкриття конґресових доходжень в справі советського шпиґунства в Америці.
10. ЗДА, Канада і об'єднані брюсельським оборонним договором західно-европейські країни почали наради в справі Атлантійського оборонного союзу.
12. Закінчено сесію Генеральної Асамблеї ОД в Парижі.
19. Голандські війська почали воєнну акцію в Індонезії.
23. В Токіо повішено засуджених на смерть японських воєнних злочинців.

АВСТРІЯ ПЕРЕБРАЛА КОНТРОЛЮ КОРДОНУ.

Відень, 3. січня. (ЮП). — Британські окупаційні власті в Австрії вчора повідомили про передачу місцевим австрійським властям повної контролі австрійсько - італійського кордону. Австрійці контролюватимуть весь прикордонний рух, за виїмком уніформованих союзних вояків.

ЗАХІДНІ ДЕРЖАВИ ВИЙДУТЬ З ДОМАГАННЯМ СКЛАСТИ РАХУНОК ПРО ЗВІЛЬНЕННЯ НІМЕЦЬКИХ ВОЄННИХ ПЛІННИКІВ СОВЄТАМИ.

Вашингтон. — Три Західні союзники — Британія, Франція й Злучені Держави — приготовляють ноту до советського уряду з домаганням скласти звіт, що сталося з німецькими воєнними плінниками в Совєтах. На підставі умови в Потсдамі ті воєнні плінники мали бути звільнені до 31 грудня 1948 р. Західні держави приноровилися до цієї умови і звільнили своїх плінників. Росія ніколи не хотіла виявити точного числа німецьких плінників. Америка мала 8,000,000 полонених і вже давно звільнила.

СТВОРЕНО „ЮГОСЛАВСЬКИЙ НАРОДНИЙ ФРОНТ" В БОЛГАРІЇ.

Софія, Болгарія, 3. січня. — Місцева преса повідомляє, що тут створено „народний фонт югослав'ян в Болгарії", завданням якого буде боротися проти Тіта. „Фронт" створили ці комуністи, що втекли від Тіта.

СЕНАТОР КАПЕР УСТУПАЄ ПІСЛЯ 30 РОКІВ ПРАЦІ

Вашингтон. — Сенатор Артур Капер з Канзас прийшов до висновку, що йому треба попращати своїх виборців, які посилали його до сенату 7 разів і він справував цей уряд впродовж 30 років. Тепер йому 83 літ життя, отже він уже не кандидував при останніх виборах. З нагоди покінчення 80 конґресу Капер виголосив тужливу промову по радіо з прощанням до виборців. Він згадав за свою теперішню філософію життя: Жити кожний день окремо самому з собою.

РАДІО.

ЙОНҐСТАВН, ОГАЙО.

Хор Укр. Прав. Церкви Св. Петра й Павла в Йонґставн, О. співатиме українські коляди на Святий Вечір, дня 6 січня 1949, зі Стації WFMJ — 1450 кс, від 9-тої до 9:30 год. вечером. — Хор під управою о. Степана Голутяка.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ДІТРОЙТ, МІШ. — Тов. ім. Івана Франка, від. 146, повідомляє, що збори відбудуться в неділю, 9. січня, в годині 1:30 пополудні, в У. А. Осередку, 2965 Карпендер ул. — Д. Андрушків, секр.

ІСТ СТ. ЛУІС, ІЛЛ. — На річних зборах Тов. Запорозька Січ, від. 284, що відбулись 11 грудня, вибрано такий уряд на 1949 рік: І. Щурик, предс.; Д. Гладишевський, заст.; О. Петришин, кас.; І. Василюка, секр.; П. Кохманський, заст.; І. Нішке, В. Ґресько і Д. Іващук, контр. комітет; Н. Гудима і К. Петришин, комітет хворих; Я. Нішке, дверник. Збори в 1949 році мають зачинатись точно в 8. годині ввечір у кожну другу суботу по першім, в гали У. Н. Дому, 1020 Н. 9. вул. — І. Василюка, секр.

NEW CASTLE, PA. — Annual meeting of Ivan Franko Society, Branch 74, will be held Jan. 9, 1949, right after Church services about 10 o'clock at Ros Ave. All members should be present. — J. Kuch, Sec'y.

БОФАЛО, Н. Й. — Збори Бр. св. Івана Хрестителя, від. 304, відбудуться в неділю, 9. січня, в годині 2. пополудні, в гали парафіяльній, 158 Джерман ул. Просимо всіх членів прийти на збори, бо буде звіт і вибір уряду. — Н. Гнатик, секр.

ГОЛІЙОК, МАСС. — Річні збори Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 52, відбудуться в неділю, 9. січня, в годині 2. пополудні, в литовськім Клюбі, 16 Джексон ул. Просимо всіх місцевих і позамісцевих членів прийти на час, вислухати звіту уряду і контрольної комісії за 1948 рік та вибрати уряд на 1949 рік і полагодити інші важні справи. — За уряд: І. Процишин, предс.; І. Рабець, кас.; Л. Хрупалик, секр.

ВЕСТ ПУЛМАН, ІЛЛ. — На річних зборах відділу 243 дня 19. грудня вибрано такий уряд на 1949 рік: Л. Білик, предс.; С. Гусюк, заст. П. Романюк, рек. секр.; І. Гавришків, фін. секр. І. Лагола.; контрольна комісія П. Косюк і М. Семчишин. Збори будуть відбуватись в третю неділю по першім зараз по відправі під ч. 12205 Парнел Еве. — Уряд.

ШІКАҐО, ІЛЛ. — Річні збори Бр. св. Юрія, від. 379, відбудуться в неділю, 9. січня, в годині 12:30, в Союзовім Домі. Управа з 1948 року дасть докладний звіт із своєї праці, а опісля буде вибір уряду на 1949 р. Управа просить членів громадно прийти на ці збори. Залягаючих членів із вкладками просимо вирівняти всі залеглости за 1948 рік. — Управа.

КЛІВЛЕНД, О. — Річні збори Тов. ім. Івана Франка, від. 334, відбудуться в неділю, 9. січня, в годині 1. пополудні, в У. Н. Домі. Просимо членів прийти на ці збори, бо буде звіт уряду за минулий рік і вибір уряду на 1949 рік. — За уряд: М. Задерецький, предс.; С. Морозович, секр.-кас.; І. Жук, рек. секр.

WcKEESPORT, PA. — Yearly meeting of Branch 132 will be held Sunday, Jan. 9, 1949, at Church hall, right after Church services. The Financial Secretary urges all members to attend and make o finer showing at this meeting. The members are also asked to get their dues up to date. — D. Smereka, Rec. Sec'y.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Збори Тов. Запорозька Січ, від. 367, відбудуться в неділю, 9. січня, в салі церковній, в годині 1:30 пополудні. Новий уряд перебере свої обовязки й контрольна комісія дасть звіт з 1948 року. Члени повинні дбати настільки про Товариство, щоб явилися на всіх зборах. Увага: Уряд просить, щоб всі женщини, котрі належуть до Тов., були на цих зборах, де будете мати нагоду завязати жіночий кружок. — М. Сорохтей, предс.; М. Мильник, кас.; В. Попович, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Річні збори Тов. Сокіл, від. 336, відбудуться в неділю, 9. січня, в годині 1. пополудні. Просимо всіх членів прийти на збори, бо буде звіт уряду і контр. за 1948 рік і вибір уряду на 1949 рік. — Г. Степанек, предс.; Г. Кісіль, секр.-кас.; Т. Кальмук, рек. секр.

ПОШУКУВАННЯ

ЛЕСІВ МИХАЙЛО, з села Ляцьке Шляхоцьке, пов. Станиславів, який тепер є в Німеччині на скитальщині, пошукує своїх рідних тіток: **КУФРИК НАСТУНІ І КУФРИК АННИ.** Одна з них є замужна **САБАЙ.** Хто знає про них, або вони самі, або їх діти, хай пише на таку адресу: **Lesiw Mychal, Hamm in/Westfalen, Feidik St. № 17, Germany, B. Zone (21a)**

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРҐАНІЗАЦІЙ

РАЧЕСТЕР, Н. Й

З Листопадового Свята на народні цілі.

Старанням Допомогового Комітету в Рачерстер, Н. Й., улаштовано 14-го листопада 30-літний Ювілей Листопадового Зриву.

Ювілей започатковано, як це звичайно буває, в церкві, де місцевий парох, о. Ярослав Ґабро відправив панахиду по поляглих борцях за волю України.

Усі присутні удалися на церковну галю, де згодом зібралося около двіста осіб, хотяй повинно бути більше, особливо на таких підприємствах, що мають зміст загально національного характеру.

Святом проводив Р. Пристай, з'ясовуючи на вступі загальний образ цих історичних подій та їхній вплив на теперішнє покоління.

Вступну промову виголосив о. Я. Ґабро, зазначуючи в першій мірі, що це є Свято річниці всіх українців, де б вони не жили. Ріжниця лише в тім, що не всі наші люди мають змогу — отак, як ми тут — заговорити голосно, і сміло про ці пропамятні Дні, бо мільйони наших людей під безбожною і жорстокою диктатурою можуть лише думкою, на самоті пригадати собі День Першого Листопада. Отець бесідник згадав теж і таких борців, як Данишилин і Шеремета, що продовжували боротьбу за визволення і за це віддали своє, молодече життя. Віра в Бога, надія, зорганізованість та любов до свойого народу приспішать визволення України.

З черги місцевий церковний хор під проводом дяковчителя М. Сокільського відспівав кілька пісень, підібраних до даної хвилі.

Хор, хоч не великий, але зіспіваний і добре вивязався із свого завдання.

Одначе для більшої рівноваги і вокальної гармонії треба би ще кілька сопранів і альтів бо баси і тенори творять релятивну більшість і перемагають.

Тринадцятьлітній Богдан Ґуран віддеклямував поему М. Вільшини — „Листопад" з глибоким чуттям і без підповідача (суфлера), хотяй вірш досить трудний до вивчення.

Головну промову виголосив інж. Коваль, учасник визвольних змагань. Бесідник на вступі підкреслив, що не можна в корткій промові змалювати повний образ усіх подій з-перед 30 років, коли ми, молоді тілом і духом, зачинали велику справу нашого, національного відродження і будови української Держави... Сьогодня тут на вільній землі, у цій просторій залі, під покровом Храму Божого, згадуємо цих, що впали в нерівній боротьбі з ворогом за святу справу, щоби увесь український нарід мав змогу жити самостійним життям. Вшануймо їх вічну память повстанням з місць і схилімо наші голови... Їхній чин уже пішов у історію, але їхній дух вітає серед нас, а доказом цього є наше, нинішнє зібрання і кожноденна жертвенність для цих, що наших жертв потребують.

У другій частині п-ні О. Білик відспівала дві пісні: „Не співай цеї пісні" і Прилинь, прилинь козаче мій" при акомпаніяменті п-ні Анни Сорохтей. Солістка обмежила свій виступ лише до двох пісень з огляду на перестуду і біль горла й вагалася чи виступати чи ні. Але, щоби додержати слова і виконати взятий на себе обовязок —таки виступила і відспівала, хотяй із трудом, але досить добре і Комітет за це їй вдячний, бо бувають випадки, що солістки не додержують слова й не являються в часі програми, навіть не повідомивши передом виконавчий Комітет.

Сім-літня дівчинка, Роксоляна Чорненька віддеклямувала вірш: „Тим, що впали". І як на свої літа вивязалася досить добре.

Атракційною точкою була деклямація одинадцять-літньої Оксани Чорненької — „Із гір Карпат". Її виразна вимова слів, уміння передати ними душевні почування поета, а заразом і свої, викликали у присутніх миле враження і зворушення, виявлені грімким аплявзом.

На закінчення хор відспівав український гимн. Теж переведено збірку, яка принесла $108.09.

Зложили: Д. Матковський $3; по $2: М. Пічак, В. Пригода, Мр. В. Чорненький, К. Шевчук, П. Псюк, Р. Гладун; по $1.50: В. Мищук, П. Мищук; по $1: о. В. Турула, о. Я. Ґабро, А. Гранковська, М. Пітулей, А. Ракович, А. Паньків, М. Стех-Віктор, К. Грицак, М. Воляк, П. Гринів, М. Теребушка, Н. Мазурчак, А. Пічак, Я. Пристайко В. Шеремета, Д. Вересюк, М. Яцула, М. Плекан, Т. Ґерула, І. Деркач, С. Свєрида, І. Теребушка, В. Британ, К. Андрусів, П. Паснак, В. Гранковський, А. Плюта, Г. Довгалюк, К. Крук, Е. Ґерула, М. Дімітрів, А. Стрілець, Г. Булавинець, М. Рудий, Н. Луцишин, М Василишин, А. Росоловський; І Пастущин, І. Гранковський, і Головка, І. Флічук. — З відзнак було $22.97, а решта дрібними при збірці. — Якби когось з якихось причин пропущено, прошу зголоситися до секретара.

Р. Пристай.

ЕЛМАЙРА ГАЙТС, Н. Й.

На працю Укр. Конґресового Комітету.

В неділю, дня 21. листопада, відбулось у нашій громаді віче, на якому ред. Б. Катамай представив у довщій промові політичне положення нашого народу, заходи Українського Конґресового Комітету, щоб допомогти у визвольній акції наших братів та потреби УКК на ту працю, яку він веде. По промові й дискусії на ту тему, зібрані зложили жертви на акцію УКК.

Жертвували: по $10: о. Володимир Довганович, Микола Ментух, Михайло Дудар, Кирило Митів, Анна Смолка; по $5: Г. Левуш (мол.), М. Осташівський, К. Черкес, І. Ващишин, І. Черкес, І. Гафич, М. Хамула, М. Черкес, О. Витязь, Г. Конашевич; М. Балик $3; по $2: О. Цуцик, В. Чорний (ст.), А. Харчишин, Т. Левуш, А. Яцканич; по $1: С. Вавер, П. Черкес, С. Обуханич, П. Ґарвей, К. Гайдук. Разом $118.

Церква св. о. Николая на Квартальник і Бюлетень до шкільної бібліотеки $6; Товариство Івана Франка на Квартальник і Бюлетень до публичної бібліотеки $6. Разом $130.

До цього ще додам побажання, щоб „Український Квартальник" і „Український Бюлетень", видавані в англійській мові заходами УКК і ПАУК були передплачені не лиш до місцевих бібліотек, але й до хат усіх наших щирих і свідомих громадян. Для національного виховання наших дітей, дочок і синів, це конечні видання.

Громадянин.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ, БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ, А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 16. грудня 1948 р. помер в лічниці в Винніпеґу, Ман.,

ВОЛОДИМИР ЮЩИШИН,

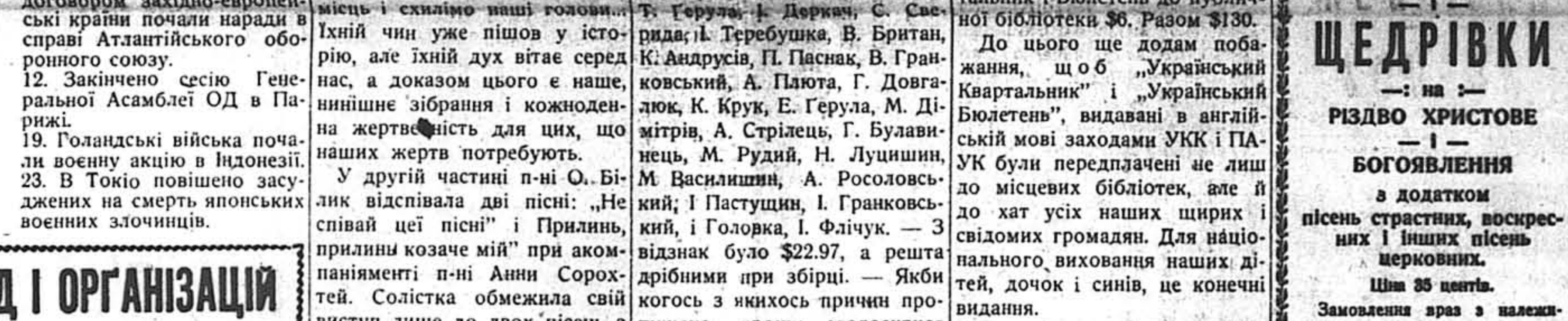
член 428 відділу У. Н. Союзу в Кенора, Онт.

Покійний родився 1923 р. в Люблинках Вищих, пов. Збараж. До Канади приїхав 1938 р., а до У. Н. Союзу вступив 1945 р. Покійний цікавився українською справою та був активним членом молодечої орґанізації МУН.

Похорон відбувся 18. грудня. — В. Й. П.!

Я. Тремба, секр.

ТАРЗАН, ч. 2003. Ґомбу відвертає свою лють.

Тарзан зрозумів, що вже нема часу її врятувати, тому він видав оклик визову до бою.

Ґомбу розлютився, що хтось перервав йому виконання пімсти і звернувся на свого ворога.

„Швидко, вилізь на оце дерево!" закликав Тарзан до Джени.

А Ґомбу, нащуривши свої малі очі, пустився на Тарзана.